

Alkusanat	s. 6
Kappale 1: Pedro etsii töitä	s. 8
Sanasto ja tekstilajit työn hakeminen työpaikkailmoitus, työhakemus ja CV työhaastattelu Miten sanotaan? Virallinen asiointi	Kielioppi partisiippien esittely VA-partisiippi Tehdään sanoja! us/ys
	1
Kappale 2: Hoitopaikka Marialle	s. 46
Sanasto ja tekstilajit tiedotteet, säännöt ja ohjeet Miten sanotaan? Ehdottaminen ja kohtelias kieltäytyminen	Kielioppi TAVA-partisiippi Tehdään sanoja! u/y, e
	2
Kappale 3: Apua arkeen	s. 86
Sanasto ja tekstilajit tekniikka, tiede ja keksinnöt tietotekstit Miten sanotaan? No niin! Ai jaa! Ai!	Kielioppi NUT- ja TU-partisiipit Tehdään sanoja! u/y (verbit)
	3
Kappale 4: Kaupunkikierros	s. 128
Sanasto ja tekstilajit arkkitehtuuri ja muotoilu esitteet ja tietotekstit Miten sanotaan? Suostuttelu	Kielioppi MA-partisiippi possessiivisuffiksit verbi + rektio Tehdään sanoja! uus/yys, us/ys
	4
Kappale 5: Uskomatonta!	s. 168
Sanasto ja tekstilajit rikokset, onnettomuudet ja luonnonkatastrofit uutistekstit, viihdeuutiset Miten sanotaan? Varmaa vai epävarmaa?	Kielioppi että-lauseenvastike: VAN ja NEEN referointi: että-lauseenvastike Tehdään sanoja! ari, is ja puhekielen verbejä
	5

Kappale 6: Täyttä elämää s. 206

Sanasto ja tekstilajit

eri elämänvaiheet
vapaaehtoistyö
lehtijuttu, henkilökuva

Miten sanotaan? Myötätunnon osoittaminen

Kielioppi

kun-lauseenvastikkeet: ESSA ja TUA

Tehdään sanoja! inen

6

Kappale 7: Matkalla Suomessa s. 242

Sanasto ja tekstilajit

maantieto, luonto, elinkeinot ja talous
tietotekstit, kaunokirjallisuus

Miten sanotaan? Keskustelun aloituksia ja
lopetuksia

Kielioppi

jotta-lauseenvastike: KSE + poss.suff.

ja-lauseenvastike: EN

Tehdään sanoja! sto/stö, ma/mä

7

Kappale 8: Nyt juhlietaan! s. 278

Sanasto ja tekstilajit

kutsu, juhlapuhe, jutustelu

Miten sanotaan? Keskustelufraaseja

Kielioppi

harvinaiset sijamuodot

referointi: kaikki lauseenvastikkeet

verbi + rektio

Tehdään sanoja! ele, ile, skele, aise/äise, ahta/ähtä

8

Harjoitusten ratkaisut s. 306

1

Pedro etsii töitä

- työn hakeminen
- työpaikkailmoitus, työhakemus ja CV
- työhaastattelu
- partisiippien esittely
- VA-partisiippi
- Miten sanotaan? Virallinen asiointi
- Tehdään sanoja! us/ys

Tuumasta toimeen

Kuulumisia

Pedron ja Hannan tytär Maria on jo 2,5-vuotias. Aurinkoisesti hymyilevä tyttö on tuonut vanhemmilleen paljon iloa – ja toisinaan unettomia öitä. Juuri ennen Marian syntymää ammattikorkeakoulusta valmistunut Hanna on mennyt töihin vanhempainvapaan jälkeen. Pedro on koti-isänä ja etsii töitä.

Pedron ja Hannan naapurissa asuva Mäkelän perhe on välillä etsinyt isompaa asuntoa, mutta 10 päättänyt sittenkin jäädä nykyiseen kotiinsa. Tarvittava lisätulo olisi maksanut tällä alueella liikaa, eikä perhe halua muuttaa muualle. Hanna ja Pedro ovat iloisia, etteivät Mäkelät ole muuttaneet pois. Mäkelän perheen äiti, Tuula, 15 hoitaa joskus Mariaa, kun Hannalla ja Pedrolla on iltamenoa. Laurista ja Pedrosta puolestaan on tullut hyvät kaverit yhteisillä juoksulenkeillä. Emma Mäkelä on alakoulussa ja harrastaa jalkapalloa ja tanssia. Yläkoulua käyvä Kalle on 20 perustanut kavereidensa kanssa bändin, joka harjoittelee talon kellarissa.

Alex on jo vuosi sitten muuttanut yhteen mökkireissulla tapaamansa Millan kanssa. He asuvat pienessä kaksiossa keskustan 25 tuntumassa. Millan isän remontoima asunto on lähellä hyviä ulkoilumaastoja, ja kävelymatkan päässä on myös vastikään avattu ravintola, jossa Milla on töissä.

Alexin ja Pedron entinen kurssikaveri Olga 30 Uitto perheineen on muuttanut Pietariin.

Virallinen asiointi puhelimessa

Tässä on Paula Mäkelä, hei!

Onkohan Anni Salo paikalla?
Voinko jättää soittopyynnön?

Haluaisin tiedustella...
Olisin kysynyt sellaista, että...
Tuli vielä mieleen, että...
Sitten minun piti vielä kysyä...

Voitteko yhdistää
Anni Salolle?

Hetkinen, yhdistän.

Viralliset kirjeet ja sähköpostit

Aloitus

Hei
Hyvä Pekka Mäkinen

Lopetus

Ystävällisin terveisin
Parhain terveisin
Yhteistyöterveisin

us/ys

verbi + us/ys = substantiivi

allekirjoit + us = allekirjoitus

↑
allekirjoitan

allekirjoittaa →	allekirjoitus	Kauppakirja täytyy vielä allekirjoittaa. Allekirjoitus tulee viimeiselle sivulle.
varata	varaus	Varasin meille liput joulukonserttiin. Varaus on voimassa huomiseen.
ehdottaa	ehdotus	Jaska ehdotti koirani nimeksi Minttua. Se on paras ehdotus tähän asti!
äänestää	äänestys	Me olemme jo äänestäneet. Äänestyksen jälkeen äänet lasketaan.
mitata	mittaus	Rakennusmiehet mittasivat kadun leveyden. Mittauksen tulos oli 5 m.
opettaa	opetus	Suomessa kouluissa opettavat pätevät opettajat. Siksi opetus onkin niin korkeatasoista.

Huom!

mus/mys

hakea →	hakemus
kysyä	kysymys
sopia	sopimus
anoa	anomus
kokea	kokemus
tutkia	tutkimus
väsyä	väsymys

Haitko jo sitä myymäläetsivän paikkaa?

Joo, täytin hakemuksen eilen netissä.

Harjoitus 11. Ymmärrätkö nämä ilmaiset? Tee partiipista joka-lause.

1. **Aurinkoisesti hymyilevä tyttö** on tuonut vanhemmilleen paljon iloa.

Millainen tyttö?

Tyttö, joka hymyilee aurinkoisesti.

2. **Ammattikorkeakoulusta valmistunut Hanna** on mennyt töihin.

Millainen Hanna?

Hanna, joka _____.

3. **Naapurissa asuva perhe** on välillä etsinyt isompaa asuntoa.

Millainen perhe?

Perhe, joka _____.

4. **Tarvittava lisätila** olisi maksanut liikaa.

Millainen lisätila?

Lisätila, jota _____.

5. **Yläkoulu käyvä Kalle** on perustanut kavereidensa kanssa bändin.

Millainen Kalle?

Kalle, joka _____.

6. **Millan isän remontoima asunto** on lähellä hyviä ulkoilumaastoja.

Millainen asunto?

Asunto, jonka _____.

7. Kävelymatkan päässä on myös **vastikään avattu ravintola**.

Millainen ravintola?

Ravintola, joka _____.

Harjoitus 12. VA-partisiippi. Vastaa kysymyksiin vuorotellen parin kanssa.

1. Millainen matkakohde on sinusta kiinnostava?

2. Millainen oppikirja on sinusta innostava?

3. Millainen viikonloppu on sinusta rentouttava?

4. Missä asioissa olet taitava?

5. Onko joku ihminen ollut sinulle joskus pelastava enkeli?

6. Kumpi sinusta on mukavampi säätila: paukkuva pakkanen vai jatkuva vesisade?

Harjoitus 13.

Mitä kuvassa on? Tee parin kanssa VA-partisiippeja.

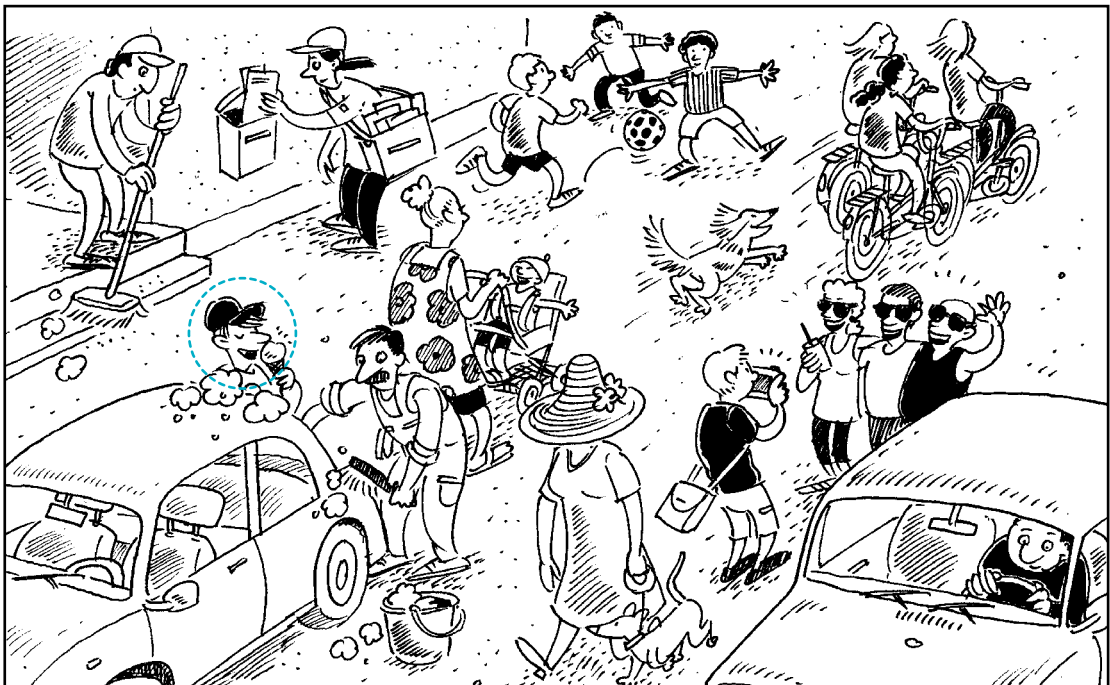
A.

A: Mitä kuvassa on?

B: Kuvassa on **lukeva tyttö**.

B.

A: Mitä kuvassa on?

B: Kuvassa on **jäätelöä syövä poika**.

Myötätunto

Voi ei.
 Voi harmi.
 Voi että.
 Voi sua.
 Voi Hanna.
 Eikä.
 Kurja juttu.
 Onpa ikävää.
 Tosi ikävä kuulla.

Osanotto

Otan osaa.
 Lämmin osanotto(ni).

Lohduttaminen

Kyllä se siitä.
 Yritä jaksaa.
 Koeta pärjätä.
 Voimia!
 Jaksamista!

Mä en pääsekään tänään teatteriin,
 koska mä unohdin lompakon ja
 lipun kotiin.

No voi harmi.

Mun vaimo on koko viikon
 työmatkalla ja meidän meidän
 molemmat lapset on vatsataudissa.

Voi ei. Voimia!

Mä sain potkut.
 Kaikki määräaika-aset irtisanottiin.

Eikä!
 Onpa kurja juttu.

Mun vaari kuoli viikko sitte.

Voi että. Otan osaa.

KUN-lauseenvastike

ESSA

INF ~~tehdä~~ + **essä** → **tehdessä**

Huom! Verbityyppi 1: **e** → **i**
lukea → lukiessa

Tapahtuu

- samaan aikaan kuin päälauseen tekeminen
- tulevaisuudessa
- yleensä

Eri tekijät

kun-sivulause

Kun Maija tekee salaattia,

Maijan **tehdessä** salaattia

GEN

eri tekijät

päälause

minä grillaan makkaraa.

minä grillaan makkaraa.

Sama tekijä

kun-sivulause

Kun grillaan makkaraa,

Grillat**essani** makkaraa

possessiivisuffiksi

sama tekijä

päälause

kuuntelen radiota.

kuuntelen radiota.

ESSA-lauseenvastike passiivissa

TAESSA

Vihanneksia grillattaessa grilli ei saa olla liian kuuma.
= Kun grillataan vihanneksia...

KUN-lauseenvastike

TUA

TU-partisiipin P: **tehty** → **tehtyä**

Tapahtuu aikaisemmin kuin päälauseen tekeminen

Eri tekijät

kun-sivulause

Kun Maija on tehnyt salaatin,

Maijan **tehtyä** salaatin

GEN

päälause

minä vien sen pöytään.

minä vien sen pöytään.

eri tekijät

Sama tekijä

kun-sivulause

Kun olen grillannut makkarat,

Grillattuani makkarat

possessiivisuffiksi

päälause

pyydän kaikki syömään.

pyydän kaikki syömään.

sama tekijä

Possessiivisuffiksin käyttö että- ja kun-lauseenvastikkeissa

Että-lauseenvastike: ei possessiivisuffiksia, kun on eri tekijät

VAN

Minä luulin **sinun juovan** kahvia vain aamulla.

NEEN

Huomasimme **teidän syöneen** kaikki mansikat.

Kun-lauseenvastike: possessiivisuffiksi myös silloin, kun on eri tekijät

ESSA

Minä söin jäätelöä **sinun juodessasi** kahvia.

TUA

Lähdimme torille **teidän syötyänne** kaikki mansikat.